

Procedurebeschrijving: Defungeren na overlijden

Als een notaris overlijdt, dan moet direct contact worden opgenomen met de kamer voor het notariaat in verband met de benoeming van een vacaturewaarnemer. Ook moet de ledenadministratie van de KNB (070 3307211 / 3307233), het Pensioenfonds Notariaat (050 5829858) en de ringvoorzitter op de hoogte worden gebracht van het overlijden. De KNB plaatst bericht in het WPNR en het Notariaat Magazine.

Vacaturewaarneming

Voor de vacaturewaarneming (artikel 28 lid f Wna) moet de kamer voor het notariaat een zware waarnemer benoemen. Dit kan een kandidaat-notaris met minstens zes jaar praktijkervaring zijn of een notaris. Het kantoor of (een van) de notarisassocié(s) draagt een persoon voor bij de kamer. De vacaturewaarnemer kan zich laten vervangen door een lichte waarnemer bij afwezigheid, ziekte of verhindering.

Op grond van artikel 29 lid 2 Wna kan de kamer bij een ambtshalve benoemde waarnemer een regeling treffen over het honorarium. De notarispraktijk wordt voor rekening en risico van de nabestaanden van de notaris voortgezet bij waarneming in het in artikel 28, onderdeel f bedoelde geval, als in het benoemingsbesluit het honorarium voor de waarnemer is vastgesteld (artikel 29a, onderdeel b, Wna).

De ambtshalve benoemde waarnemer stelt direct de kredietinstellingen in kennis van zijn benoeming (en van de intrekking van zijn benoeming, artikel 29 lid 8 Wna), alsmede de KNB.

Neemt de waarnemer voor eigen rekening waar dan moet deze zo spoedig mogelijk zijn individuele verzekeringen regelen en de kredietinstellingen informeren.

Beroepsaansprakelijkheidsverzekering

Notarissen moeten voldoende verzekerd zijn tegen vermogensschaden als gevolg van aansprakelijkheid (artikel 15 van de Verordening beroeps- en gedragsregels). Op grond hiervan moet het protocol van de notaris en zijn voorgangers voldoende verzekerd zijn tegen het risico van beroepsaansprakelijkheid.

De opvolger moet daarom mogelijke fouten van zijn voorgangers op zijn polis meeverzekeren. Hierbij moeten voor de voorgangers een gelijk aantal polislimieten gelden en is er geen eigen risico.

Voor de goede orde: de opvolger neemt door deze handelswijze niet de aansprakelijkheid van zijn voorgangers over, maar faciliteert slechts de beroepsaansprakelijkheidsverzekering voor zijn voorgangers.

Associatie

Bij associaties is het van belang dat (een van) de associé(s) op de dag van overlijden zich op grond van artikel 15 Wna meldt/melden bij het ministerie van Justitie en Veiligheid vanwege de toewijzing van het protocol als er geen ondernemingsplan wordt ingediend. Is er sprake van een associatie en is er geen opvolger voor het vacante protocol, dan zal het kantoor meestal normaal worden voortgezet zonder consequenties voor het personeelsbestand, lopende contracten etc.

Protocol

Met betrekking tot het protocol zijn er twee mogelijkheden:

1. Er is een opvolger die op basis van een goedgekeurd ondernemingsplan en een benoeming bij Koninklijk Besluit het protocol overneemt.
2. Er is geen opvolger die op basis van een goedgekeurd ondernemingsplan en een benoeming bij Koninklijk Besluit het protocol overneemt.

Ad. 1. Overname protocol

Vanaf de datum van overlijden begint de vijfmaandentermijn. In deze vijf maanden krijgt een ieder de gelegenheid om alsnog een ondernemingsplan in te dienen voor opvolging in het protocol.

Na afloop van de vijfmaandentermijn informeert het ministerie van Justitie en Veiligheid bij de Commissie van deskundigen of er een ondernemingsplan voor het protocol is ingediend. Is dit het geval dan kan na een positief advies van de commissie de benoemingsprocedure worden gestart en wordt tot het moment van benoeming en beëdiging de zware waarneming voortgezet. De potentiële opvolger van het protocol moet het ondernemingsplan zo spoedig mogelijk indienen bij de Commissie van deskundigen. De commissie heeft drie maanden de tijd om advies uit te brengen en de benoemingsprocedure bij het ministerie van Justitie en Veiligheid moet binnen vijf maanden zijn afgerond.

Het protocol wordt bij de benoeming van de opvolger bij Koninklijk Besluit aan hem toegewezen. Voor de overdracht van het protocol wordt verwezen naar de betreffende verordening.

Ad. 2. Er is geen opvolger

Vanaf de datum van overlijden begint de vijfmaandentermijn. In deze vijf maanden krijgt een ieder de gelegenheid om alsnog een ondernemingsplan in te dienen voor opvolging in het protocol.

Na de vijfmaandentermijn informeert het ministerie van Justitie en Veiligheid bij de Commissie van deskundigen of er een ondernemingsplan voor het protocol is ingediend. Is er geen ondernemingsplan ingediend dan kijkt het ministerie van Justitie en Veiligheid of iemand zich bij de staatssecretaris heeft gemeld op grond van artikel 15 Wna.

In dit laatste geval, maar ook als niemand zich heeft gemeld op grond van artikel 15 Wna zal het ministerie in overleg met de KNB bepalen aan wie het protocol wordt toegewezen.

Zolang deze procedure niet is afgerond, loopt het kantoor met de zware waarneming door. Is definitief bekend dat er geen opvolger komt, dan moet de waarnemer, zo nodig in overleg met de erfgenamen van de overleden solitaire notaris, de afbouw van het kantoor ter hand nemen, zoals het vragen van ontslagvergunningen voor het nog aanwezige personeel, het opzeggen van contracten, abonnementen. Gelet op in acht te nemen (ontslag)termijnen is het verstandig al eerder, namelijk als duidelijk is dat er definitief geen belangstelling is voor opvolging, deze procedure te starten.

Voor de goede orde: als binnen de vijfmaandenperiode een ondernemingsplan wordt ingediend, dan heeft deze procedure voorrang boven het toewijzingsverzoek op grond van artikel 15 Wna.

Aanbevelingen

Als op uw notariskantoor geen (kandidaat-)notaris aanwezig is voor de zware waarneming, dan is het aan te raden hierover afspraken te maken met een collega. Ook verdient het aanbeveling om één persoon van het kantoor aan te wijzen die verantwoordelijk is voor de te ondernemen acties ingeval van uw overlijden en de procedures met deze persoon door te nemen.